

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 2 juli 2026
Agendapunt: 26
Onderwerp: Zienswijzeverzoek Programmabegroting 2027 en Jaarstukken 2025
Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN)
Vaststellen van de 21^e begrotingswijziging 2026
Portefeuillehouder: burgemeester Mark de Man

Heesch, 13 mei 2026

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de 11 deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op de Programmabegroting 2027 en kennis te nemen van de bestemming van het positieve resultaat van de jaarrekening van 2025.

Eerder spraken alle gemeenteraden over de Kaderbrief 2027, die de basis vormt voor deze programmabegroting. De gemeenten worden verzocht om hun zienswijzen kenbaar te maken. Met de vaststelling van de zienswijze ondersteunt uw raad de beleidslijn uit de Programmabegroting 2027. De beleidsmatige ontwikkelingen zijn een uitwerking van het Beleidsplan 2024-2027 en passen binnen de bestaande inhoudelijke en financiële kaders.

Veiligheidsregio Brabant-Noord is de organisatie voor crisisbeheersing en de brandweer in onze regio. De veiligheidsregio werkt aan het succesvol voorkomen van, voorbereiden op en bestrijden van branden, crises en incidenten. Met elkaar werken we aan een veilige Brabantse leefomgeving. We bouwen voort op de ontwikkelingen van de afgelopen jaren, waaronder de versterking van de crisisbeheersing, de strategische koers voor toekomstbestendige brandweerbzorg en de ontwikkeling van een veerkrachtige en goed voorbereide veiligheidsregio.

Voorstel

1. Een positieve zienswijze te geven op de conceptbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Brabant Noord.
2. Een positieve zienswijze te geven op het besluit van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant Noord over de bestemming van het voordelig resultaat van 2025.
3. Het positieve resultaat uit de bestemmingsreserve Dekking BDUR van € 31.233,- toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.

Argumenten

1.1 De Programmabegroting 2027 is in lijn met het Beleidsplan 2024-2027

De Programmabegroting volgt de koers van het Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' en de Kaderbrief 2027. De ingebrachte zienswijze op de Kaderbrief heeft geen wijzigingen opgeleverd in deze Programmabegroting. Eerdere accenten zoals de versterking crisisbeheersing en verbetering landelijke samenwerking, toekomstbestendige brandweerbzorg en het Huisvestingsplan 2024-2027 worden voortgezet.

1.2 De programmaonderdelen sluiten aan bij de kaderbrief 2027

De Programmabegroting geeft de inspanningen voor 2027 weer op de volgende onderdelen:

- Voorbereiden op het onbekende
- Klimaat en natuur
- Ongevallen en branden
- Bedreiging vitale en digitale infrastructuur

In een snel veranderende wereld, met groeiende risico's en snel wisselende dreigingsbeelden, nemen de verwachtingen naar veiligheidsregio's toe. De programmaonderdelen binnen de veiligheidsregio, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweerzorg, bedrijfsvoering en de Risk Factory bewegen hierin mee, aansluitend op de hoofdthema's.

2.1 De bestemming van het resultaat van 2025, is in lijn met eerder gemaakte bestuurlijke afspraken.

De jaarstukken 2025 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord, voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring, zijn in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 april jl. vastgesteld. De accountant heeft vastgesteld dat één investeringsbudget is overschreden. Dit komt doordat het aangeschafte materiaal achteraf anders is verdeeld over de budgetten dan bij het maken van de begroting was bedacht. Daardoor is op het ene investeringsbudget te veel uitgegeven en op een ander budget juist te weinig. Deze budgettaire neutrale verschuiving wordt in 2026 gecorrigeerd via de eerste begrotingswijziging, die ter besluitvorming aan het bestuur wordt voorgelegd. Hiermee wordt voldaan aan de vereiste bestuurlijke autorisatie. Voor de toekomst worden dergelijke afwijkingen tijdig in het lopende begrotingsjaar verwerkt. Het jaar 2025 is afgesloten met een voordelig resultaat van bijna € 1 mln.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om dit voordelig resultaat als volgt te bestemmen:

- € 100.000 te storten in de algemene reserve om het gewenste weerstandsvermogen te verkrijgen;
- € 854.039 te storten in de bestemmingsreserve Huisvesting, om dit (samen met het saldo van € 1,2 mln van de vervallen reserve Kapitaallasten materieel en materiaal) te bestemmen voor de aanschaf van 25 aggregaten om de uitvoering van onze kerntaken te waarborgen.

Naast de bestemming van het resultaat van 2025, is in lijn met eerder gemaakte bestuurlijke afspraken besloten het niet benodigde deel van de bestemmingsreserve Dekking BDUR ad € 650.000 te restitueren aan de deelnemende gemeenten. Op 5 maart jl. is het Publiek jaarverslag 2025 gedeeld. Deze is als bijlage toegevoegd.

Risico's

De bezuinigingstaakstelling van het Rijk en deelnemende gemeenten

Vanuit het Rijk en vanuit de deelnemende gemeenten is de kans aanwezig dat er een bezuinigingstaakstelling wordt opgelegd, bijvoorbeeld door het niet indexeren van de gemeentelijke bijdrage, terwijl de lonen en prijzen wel stijgen.

Cyberincident/datalek

Dit risico is gebaseerd op de incidenten die zich bij andere organisaties hebben voorgedaan. Er bestaat een risico op cyberaanvallen waardoor het proces informatievoorziening geraakt wordt. Voor de operationele werkprocessen is continuïteit en beschikbaarheid van informatie van groot belang. Een verstoring heeft mogelijk maatschappelijke en/of imago schade als gevolg.

Relatie tussen financiën, taken en ambities

In de relatie tussen financiën, taken en ambities constateert VRBN dat de verwachtingen, ontwikkelingen en actualiteiten die de veiligheidsregio's raken groter worden. Tegelijkertijd wil VRBN ook bijdragen aan de financiële uitdagingen van gemeenten. De koers van het beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' blijft leidend. Daarbij houdt VRBN de lijn aan dat er geen nieuw beleid met financiële gevolgen geformuleerd wordt, tenzij door het Rijk geformuleerd. Daarnaast worden diverse opgaven intern opgelost. Moet er bezuinigd worden dan heeft dit gevolgen voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio.

VRBN is een voornamelijk uitvoerende en kapitaalintensieve organisatie, die financieel voor het grootste deel betrekking heeft op brandweezorg. De begroting wordt met name bepaald door personele lasten en kapitaallasten met daarbij weinig tot geen regelruimte. Prijzen stijgen veel harder dan de verkregen reguliere indexering. Dit wordt incidenteel opgevangen, maar leidt binnen enkele jaren tot een financieel knelpunt. Het blijft daarom belangrijk om naar de lange termijn te blijven kijken.

Gezien het uitvoeringsgerichte karakter van de organisatie kunnen bezuinigingen moeilijk vanuit overhead of ondersteuning geleverd worden. VRBN wil niet afbreken wat net is opgebouwd. Het uitstellen van de doorontwikkeling van crisisbeheersing kan leiden tot een terugval op de voorbereiding op langdurige crises, die gelet op de huidige militaire en hybride dreiging en klimaat-effecten juist versterkt zou moeten worden. Bezuinigen op risicobeheersingstaken levert een besparing bij VRBN op, maar kan op gemeentelijk niveau tot hogere kosten leiden omdat toezicht overgenomen moet worden. Het sluiten van vrijwillige posten en afstoten van materieel, of ingrijpen op opleiden en oefenen, heeft direct gevolgen voor de parate basisorganisatie van de brandweer. Dit wordt onwenselijk geacht. Daarnaast is het belangrijk onnodige onrust bij vrijwilligers te voorkomen. Ombuigingen moeten daarom integraal en zorgvuldig afgewogen worden.

Kosten en dekking

De Programmabegroting is opgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

De 10% korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR), die met ingang van 2026 definitief is doorgevoerd, kent een langere voorgeschiedenis. Deze korting vloeit voort uit rijksbrede bezuinigingen en discussies die al meerdere jaren spelen over de omvang en toereikendheid van de BDuR in verhouding tot de taken en ambities van de veiligheidsregio's. In eerdere jaren is de BDuR stapsgewijs afgebouwd, terwijl de verwachtingen en wettelijke taken voor veiligheidsregio's onverminderd zijn gebleven. De structurele 10% korting per 2026 vormt daarmee het sluitstuk van een langlopend financieel vraagstuk over de rijksfinanciering van crisisbeheersing en weerbaarheid.

Tegelijkertijd zijn in 2025 bestuurlijke afspraken gemaakt over het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid. Deze afspraken hebben geleid tot zowel incidentele bijdragen als structurele toevoegingen aan de BDuR. In het kader van het programma Versterking veiligheidsregio's ten behoeve van weerbaarheid is besloten de BDuR landelijk in 2026 incidenteel op te hogen met € 8 miljoen en deze vanaf 2027 structureel te verhogen met € 25 miljoen. Deze middelen zijn in de begroting 2027 verwerkt. De ambities uit het beleidsplan worden daarbij consequent benaderd volgens het principe 'nieuw-voor-oud'.

Nieuwe onontkoombare ontwikkelingen in 2027 en overige dilemma's of knelpunten worden in principe binnen de bestaande begroting opgevangen. De veiligheidsregio presenteert een sluitende meerjarenbegroting. In deze begroting is geen nieuw beleid opgenomen dat leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Voor de financiering van de beleidsambities is in eerdere jaren

besluitvorming gerealiseerd. Daarnaast wordt de structurele versterking van de crisisbeheersing gefinancierd door het ministerie van Justitie en Veiligheid.

In overeenstemming met de vastgestelde indexeringsmethodiek zijn voor de lonen de nieuwe CAO voor de Veiligheidsregio's (augustus 2025 – augustus 2027) als uitgangspunt genomen. Voor de periode van augustus tot en met december 2027 is het gemiddelde indexeringspercentage van de huidige CAO gehanteerd. Voor de prijsontwikkeling is uitgegaan van Het Centraal Economisch Plan 2026 van het Centraal Planbureau (maart 2026). Ten opzichte van de Kaderbrief 2027 ligt de gemiddelde indexatie in deze begroting 0,69 procentpunt lager. Daarmee komt de indexering voor 2027 op 2,19%, zijnde de gewogen index van 2,62 % loonindex (weging 57,54%) en 1,60% prijsindex (weging 42,46%).

De gemeentelijke bijdragen (incl. indexatie) in 2027 zijn:

Bijdrage gemeenten	Bijdrage per inw.	
VRBN (excl. GHOR en BZ)	€ 52.742.764	€ 77,35
GHOR	€ 876.074	€ 1,29
Bevolkingszorg (BZ)	€ 923.173	€ 1,35
Totaal	€ 54.542.011	€ 79,99

Voor Bernheze komt de totale bijdrage voor 2027 uit op € 2.609.059, dit bedrag is iets lager dan in eerste instantie in de kaderbrief genoemd. Ten opzichte van 2026 is dit een verhoging van de bijdrage per inwoner van € 2,34. De stijging van de bijdrage bestaat enerzijds uit een verhoging voortkomend uit de programmabegroting 2024 waaronder het meerjarige huisvestingsplan en anderzijds uit de indexering.

Risk Factory

In een tijd van toenemende geopolitieke spanningen, digitale dreigingen, klimaatverandering en veranderende vormen van criminaliteit is het van groot belang dat inwoners leren omgaan met risico's en hun handelingsperspectief vergroten. De Risk Factory biedt realistische, nagebootste scenario's – onder andere op het gebied van brandveiligheid, waterveiligheid, verkeersveiligheid, digitale veiligheid, criminaliteitspreventie, groepsdruk en valpreventie – die aantoonbaar effectief zijn in het beïnvloeden van gedrag en het vergroten van bewustwording.

In de Kaderbrief 2027 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord is de voorgenomen realisatie van de Risk Factory reeds aangekondigd als een belangrijk instrument binnen de versterking van preventie en maatschappelijke weerbaarheid. Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio heeft op 5 maart 2026 besloten tot de realisatie van de Risk Factory Brabant-Noord, onder voorbehoud van deelname door de gemeenten, en heeft de colleges van burgemeester en wethouders verzocht hieraan deel te nemen.

Daarbij is vastgesteld dat de Veiligheidsregio zelf een jaarlijkse bijdrage van € 210.000 in haar begroting opneemt. Deze bijdrage wordt gedekt voor € 180.000 uit de extra rijksmiddelen via de BDUR ten behoeve van weerbaarheid en voor € 30.000 door een gedeeltelijke herallocatie van het budget Brandveilig Leven. Deze dekking is overeenkomstig verwerkt in voorliggende begroting.

De deelnemende gemeenten betalen gezamenlijk aanvullend € 150.000 per jaar, verdeeld naar rato van het aantal inwoners. Het genoemde bedrag gaat uit van deelname door alle

gemeenten binnen de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Voor de gemeente Bernheze betekent dit, uitgaande van volledige deelname, een jaarlijkse bijdrage van € 7.173. Als één of meerdere gemeenten besluiten niet deel te nemen, kan de hoogte van de bijdrage per deelnemende gemeente wijzigen. Wanneer het merendeel van de gemeenten besluit niet deel te nemen, zal het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio de realisatie en financiering van de Risk Factory heroverwegen. Deze bijdrage staat los van de reguliere gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio.

Vervolg

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio beslist 3 juli 2026 over de Programmabegroting. Het algemeen bestuur betreft daarbij alle zienswijzen. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de concept Programmabegroting 2027. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner) bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio.

Evaluatie

Relevante besluitgeschiedenis

- Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid', vastgesteld door het, algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 30 november 2023 (incl. zienswijzetract gemeenteraden). Het beleidsplan beschrijft de plannen, ambities en voornemens van de veiligheidsregio voor de periode tot en met 2027.
- Kaderbrief 2027, vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 5 maart 2026. Vanuit de Kaderbrief 2027 zijn de uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan de Programmabegroting 2027 is opgesteld.
- Programmabegroting 2024, vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 29 juni 2023 (incl. zienswijzetract gemeenteraden). In de Programmabegroting 2024 zijn versterkingen opgenomen voor crisisbeheersing, verbeteren van de informatie-organisatie, behouden van vakmanschap.
- Het Huisvestingsplan 2024-2027 verwerkt op basis waarvan tot en met 2027 een verhoging van de inwonerbijdrage wordt doorgevoerd.
- Realisatie van de Risk Factory, onder voorbehoud van gemeentelijke deelname, besloten door het Algemeen Bestuur op 5 maart 2026.

Bijlage(n):

- Brief aanbidding gemeenteraden zienswijzeverzoek VRBN Programmabegroting 2027
- Concept Programmabegroting 2027
- Overzicht ingediende zienswijzen op de Kaderbrief 2027
- Brief aanbidding gemeenteraden jaarstukken VRBN 2025
- Jaarstukken 2025 Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Publiek jaarverslag VRBN 2025 (alleen digitaal [Cover - Jaarverslag VRBN 2025](#))

Burgemeester en wethouders,

Martin van Vliet
secretaris

Mark de Man
burgemeester